Onderzoeksrapportage MijnBurgemeester Maasgouw - Ambtenaren

De gemeente Maasgouw is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Als onderdeel van deze zoektocht heeft de gemeente ambtenaren gevraagd naar wat voor persoon de gemeente op zoek moet. Wat zijn volgens de ambtenaren belangrijke eigenschappen voor de nieuwe burgemeester? En aan wat voor persoon denken zij wanneer zij de nieuwe burgemeester voor zich zien?

Datum: 18 oktober 2022

Aantal deelnemers: 32

In opdracht van: gemeente Maasgouw

citisens

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

In deze rapportage **2**

Aanleiding onderzoek **3**

Samenvatting resultaten **5**

Resultaten consultatie **7**

Stellingen 7

Kenmerken 13

Open vragen 14

Onderzoeksverantwoording **17**

Bijlage 1: Typen burgemeesters **18**

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

De tool ‘MijnBurgemeester’

De gemeente Maasgouw is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Om inzicht te krijgen in wat voor iemand de inwoners graag zien als toekomstige burgemeester heeft Citisens de MijnBurgemeester-tool ontwikkeld. Gemeente Maasgouw is daarnaast benieuwd wat voor iemand de ambtenaren van de gemeente graag zien als nieuwe burgemeester. Om dit te bereiken is dezelfde tool uitgezet onder de ambtenaren van de gemeente. Via een online vragenlijst hebben de ambtenaren van Maasgouw hun mening gegeven aan de hand van tien stellingen, een lijst met kenmerken en twee open vragen. De resultaten van de consultatie en bij wat voor type burgemeester de voorkeur van de ambtenaren van Maasgouw ligt, leest u in deze rapportage.

4 Burgemeesterstypen

Inwoners verschillen van mening over wat iemand voor hen de ideale burgemeester maakt. Om deze verschillende ideeën te vatten ontwikkelde Citisens de MijnBurgemeester-tool, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen vier verschillende typen burgemeesters. Deze typering werd opgesteld aan de hand van een combinatie van literatuurstudie en datagedreven onderzoek. Op basis van wetenschappelijke publicaties over leiderschapsstijlen werden vier dimensies geïdentificeerd: leiderschapsoriëntatie, omgang met macht, taakoriëntatie en communicatiestijl. Vervolgens zette Citisens in 2022 een onderzoek uit onder het Citisens panel waarbij invullers werden gevraagd wat iemand voor hen een ideale burgemeester maakt. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek werd voor elk van de vier dimensies in kaart gebracht wat de stijlvoorkeuren van de respondenten waren en hoe deze van elkaar verschilden. Dit werd gebruikt als input voor het opstellen van een stellingenset voor elk van de vier dimensies. Door middel van een clusteranalyse zijn vervolgens vier typen burgemeesters opgesteld:

1. Efficiënte Probleemoplosser: resultaat gedreven, op zoek naar oplossingen.
2. Trouwe Beschermer: blik vooral gericht op het heden, behoudend.
3. Enthousiaste Aanvoerder: zoekt de grenzen op, niet bang voor verandering.
4. Kritische Coach: gefocust op samenwerking, aandacht voor een goed proces.

Aan de hand van de MijnBurgemeester-tool kregen de ambtenaren uit Maasgouw te zien welk type burgemeester het best past bij de antwoorden die zij gaven. Naast een weergave van de resultaten per stelling, leest u in deze rapportage ook op welk type burgemeester de ambtenaren van Maasgouw het vaakst uitkwamen. De beschrijvingen die de invullers te zien kregen voor elk van de vier verschillende typen vindt u in bijlage 1.

Invullers bereiken

De vragenlijst werd via een open link aan de ambtenaren van Maasgouw gestuurd. Deze was toegankelijk via computer, tablet en smartphone.

32 respondenten

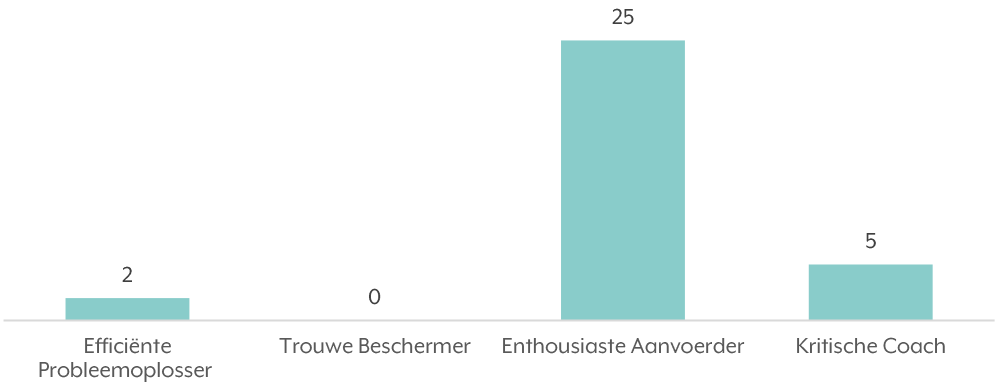
Uiteindelijk hebben de antwoorden van 32 ambtenaren die de MijnBurgemeester-tool invulden geleid tot de inzichten die u leest in deze rapportage. Een toelichting op de analyse leest u in de onderzoeksverantwoording.

Samenvatting resultaten

HOOFDSTUK 2

Type burgemeester

De antwoorden die de ambtenaren gaven op tien stellingen, verdeeld over de vier dimensies, leiden voor iedere invuller tot een voorkeur voor één van de vier typen burgemeesters. Aan het eind van de vragenlijst kregen deelnemers een typering te zien van de burgemeester die het best bij hun mening past. De meeste deelnemers kwamen uit op een Enthousiaste Aanvoerder, zoals blijkt uit onderstaande figuur. Enthousiaste Aanvoerders worden getypeerd door het opzoeken van grenzen. Zij hebben hun blik gericht op de toekomst, schuwen verandering niet, en betrekken anderen graag bij hun plannen. Dit type werd opgevolgd door een Kritische Coach. Kritische Coaches worden getypeerd door hun focus op samenwerking en een goed proces. Zij betrekken graag zo veel mogelijk mensen bij hun plannen en streven naar het behoud van een goede sfeer.

Type burgemeester	Aantal
Efficiënte Probleemoplosser	2
Trouwe Beschermer	0
Enthousiaste Aanvoerder	25
Kritische Coach	5

Uitkomst per stelling

Ambtenaren zijn het op veel punten met elkaar eens. Ze zien het liefst een burgemeester die focust op de uitdagingen van de toekomst, in plaats van op de uitdagingen van vandaag. Ze vinden het belangrijk dat hun burgemeester gevoelens durft te laten zien. Hun voorkeur gaat ook uit naar een informele burgemeester, in plaats van een zakelijke. Daarnaast vinden de ambtenaren het belangrijk dat hun burgemeester praat tot er draagvlak is en met de inwoners om tafel gaat. Tot slot vinden zij het belangrijk dat de burgemeester ergens voor staat, in plaats van strikt onpartijdig is.

Op andere punten is minder overeenstemming. Zo verschillen ambtenaren onderling over de vraag of de nieuwe burgemeester een stabiele factor of een enthousiaste vernieuwer zou moeten zijn. Daarbij is er een lichte voorkeur voor een enthousiaste vernieuwer. Daarnaast hebben deelnemers een lichte voorkeur voor een burgemeester die met inwoners in gesprek gaat, in plaats van handhaaft. Verder verschillen ambtenaren over of de burgemeester een bestuurder of een burgervader/-moeder zou moeten zijn. Hierbij is er een lichte voorkeur voor burgervader/-moeder. Tot slot zijn ambtenaren het niet met elkaar eens over of de burgemeester zou moeten streven naar een goede sfeer of naar het beste resultaat. Er is daarbij een lichte voorkeur voor een goede sfeer.

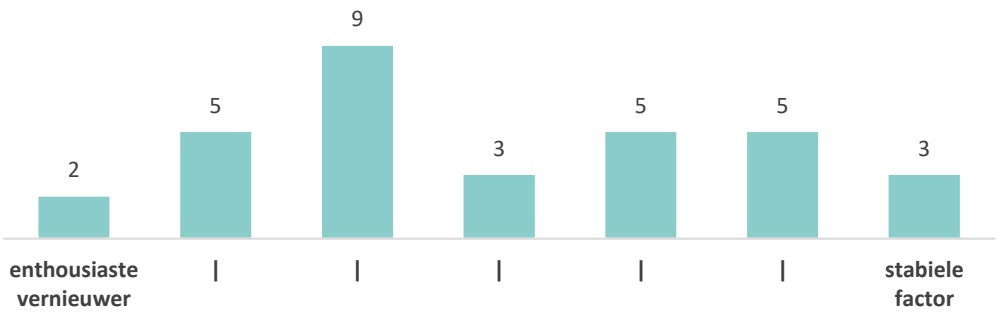
Resultaten consultatie

HOOFDSTUK 3

Hieronder vindt u de resultaten van de tien stellingen waarover ambtenaren van gemeente Maasgouw hun mening hebben gegeven. Bij elke stelling kon men aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deelnemers konden zich positioneren op een zevenpuntsschaal om hun mening weer te geven. Omdat het aantal respondenten onder de 100 ligt, worden de cijfers gerapporteerd als aantallen in plaats van percentages.

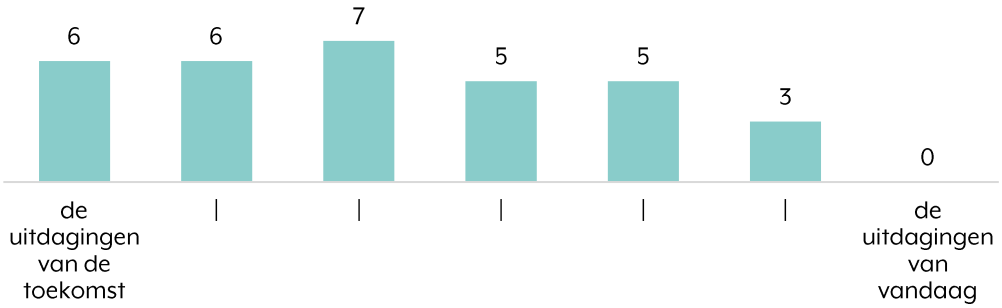
Stellingen

Enthousiaste vernieuwer of stabiele factor

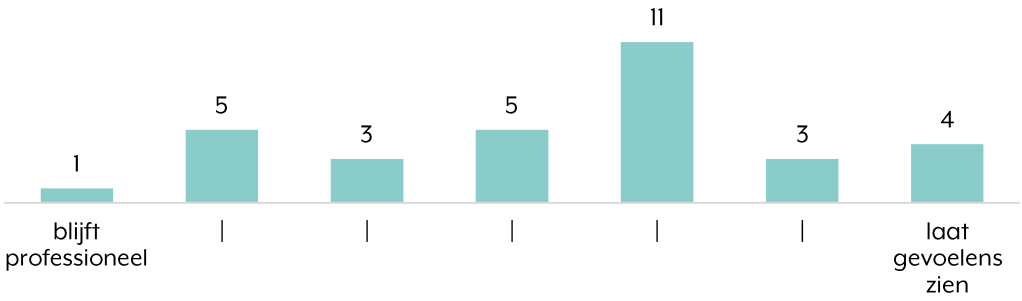

Mijn burgemeester is een: enthousiaste vernieuwer / stabiele factor						
Enthousiaste vernieuwer	|	|	|	|	|	Stabiele factor
2	5	9	3	5	5	3

Uitdagingen van de toekomst of vandaag

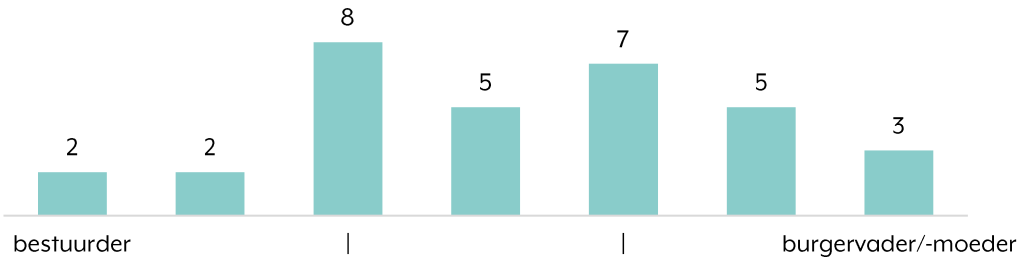

Mijn burgemeester richt zich op: uitdagingen van de toekomst / uitdagingen van vandaag						
Uitdagingen van de toekomst	|	|	|	|	|	Uitdagingen van vandaag
6	6	7	5	5	3	0

Blijft professioneel of laat gevoelens zien

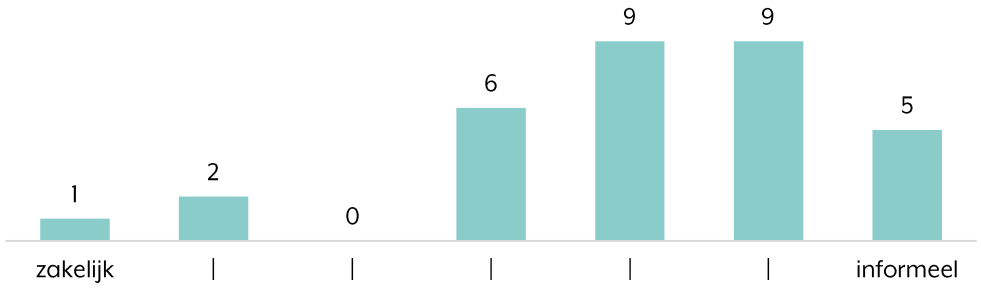

Mijn burgemeester: blijft professioneel / laat gevoelens zien						
Blijft professioneel	|	|	|	|	|	Laat gevoelens zien
1	5	3	5	11	3	4

Bestuurder of burgervader/-moeder

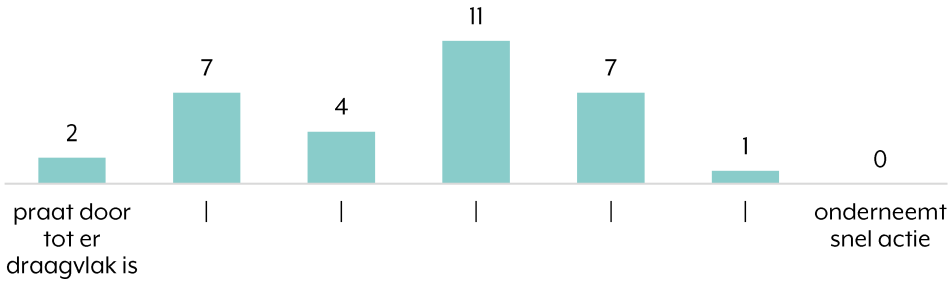

Mijn burgemeester is vooral: bestuurder / burgervader-/moeder						
Bestuurder	|	|	|	|	|	Burgervader-/moeder
2	2	8	5	7	5	3

Zakelijk of informeel

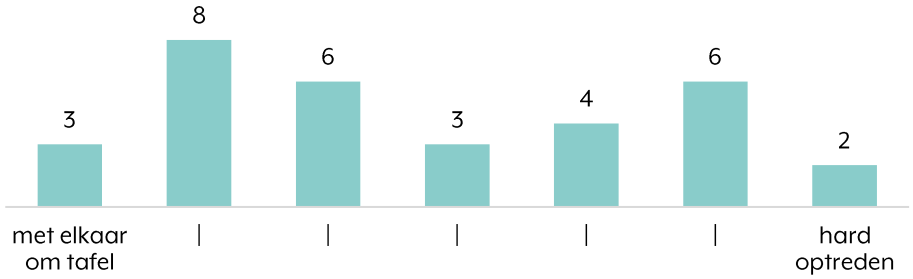

De houding van mijn burgemeester is: zakelijk / informeel						
Zakelijk	|	|	|	|	|	Informeel
1	2	0	6	9	9	5

Praten tot er draagvlak is of snel actie ondernemen

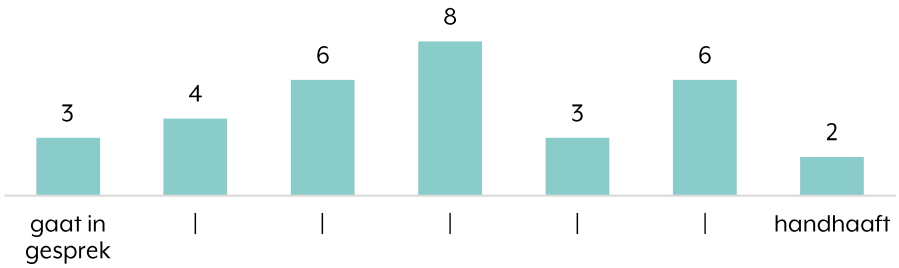

Mijn burgemeester: praat door tot er draagvlak is / onderneemt snel actie						
Praat door tot er draagvlak is	|	|	|	|	|	Onderneemt snel actie
2	7	4	11	7	1	0

Met elkaar om tafel of hard optreden

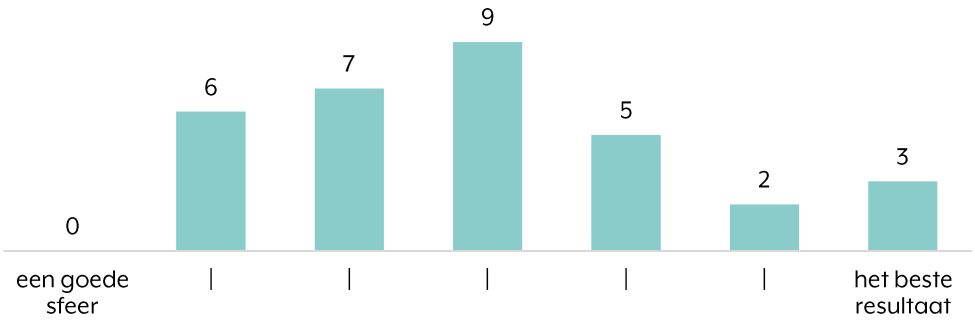

Mijn burgemeester bij dreigend gevaar: met elkaar om tafel / hard optreden						
Met elkaar om tafel	|	|	|	|	|	Hard optreden
3	8	6	3	4	6	2

In gesprek gaan of handhaven

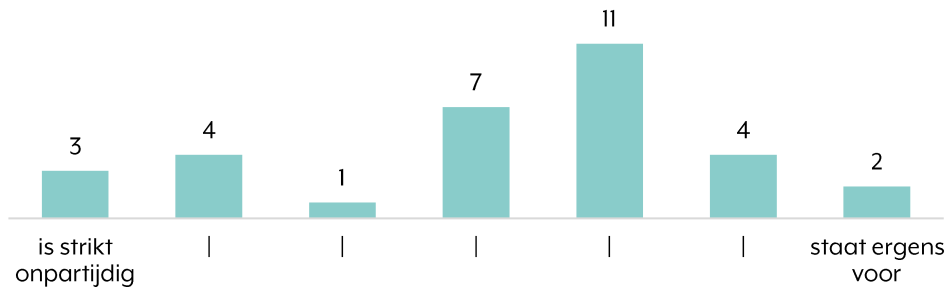

Mijn burgemeester bij overlast: gaat in gesprek / handhaaft						
Gaat in gesprek	|	|	|	|	|	Handhaaft
3	4	6	8	3	6	2

Een goede sfeer of het beste resultaat

Mijn burgemeester gaat voor: een goede sfeer / het beste resultaat						
Een goede sfeer	|	|	|	|	|	Het beste resultaat
0	6	7	9	5	2	3

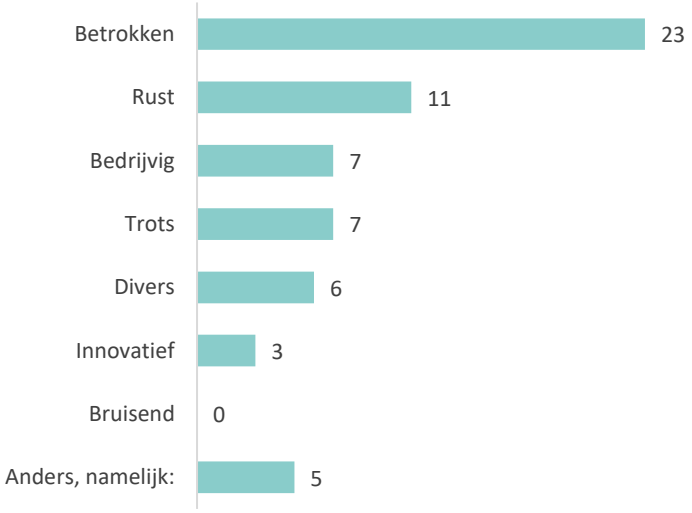
Strikt onpartijdig of ergens voor staan

Mijn burgemeester: is strikt onpartijdig / staat ergens voor						
Is strikt onpartijdig	|	|	|	|	|	Staat ergens voor
3	4	1	7	11	4	2

Kenmerken

De ambtenaren van Maasgouw werd gevraagd welke woorden zij vinden dat het karakter van hun gemeente omschrijven. Ze konden hierbij kiezen uit zeven verschillende termen. De ambtenaren hebben een uitgesproken voorkeur voor de term 'betrokken': volgens 23 van de 32 ambtenaren beschrijft deze term Maasgouw het best. Ook 'rust' wordt vaak gekozen (11 ambtenaren).

Welke twee woorden omschrijven het karakter van uw gemeente het best?	
Betrokken	23
Rust	11
Divers	7
Bedrijvig	7
Trots	6
Innovatief	3
Bruisend	0
Anders, namelijk	5

Open vragen

Ambtenaren is de volgende open vraag voorgelegd: '*Als u de burgemeester van Maasgouw één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?*'. Vanwege het relatief kleine aantal respondenten staan alle antwoorden hieronder weergegeven, in plaats van geclusterd rondom veel voorkomende plekken.

- "De haven van Maasbracht, 1 na grootste binnenhaven van Nederland."
- "Kerkplein in Maasbracht. Dit is een goed voorbeeld waar een duidelijke gemeentelijke visie en actief gemeentelijk beleid leidde tot een enorme ruimtelijke kwaliteitsverbetering."
- "Beegderheide, omdat dit een mooi natuurgebied is waar bewoners door onderhoud veel aan bijdragen en waar vooral ook de rust bewaard moet blijven. Het is een voorbeeld voor hoe meer natuur in onze gemeente zou moeten zijn."
- "Stevensweert omdat daar de kracht van een gemeenschap heel goed tot uitdrukking komt."
- "Het distributiecentrum in Panheel, omdat ik vind dat er niet goed is nagedacht over het vrachtverkeer dat dit meebrengt."
- "De Haven in Maasbracht omdat deze symbool staat als thuis(haven), elkaar ontmoeten, verblijven en ondernemen. Lokaal maar ook als onderdeel van een regionaal, landelijk en Europees netwerk."
- "Uitzicht vanaf de brug over de A2; beeld van omvang toeristische industrie, belang van havens, bedrijventerreinen."
- "Zijn medewerkers. Zodat hij optimaal op de hoogte is hoe betrokken zij zijn."
- "Panheel, om te laten zien dat dit het niet is."
- "Eland in de Maas"
- "Thorn het witte stadje, daar zijn we internationaal om bekend"
- "De Spil, als plek met potentie, maar waar nog wel erg veel 'ontwikkelruimte' is."
- "De eenzame huiskamer van zovele inwoners. Helaas ontvangen we zoveel meldingen over situaties waar een drukke en gelukkige inwoner zo overheen stapt maar wat voor sommigen aanleiding is tot in de treurnis te ergeren en meldingen te doen. Het zou zo mooi zijn als deze inwoners met een tevreden gevoel leven, dat ze meetellen en dat het leven voor hen voldoening biedt. Indirect zorgen deze inwoners voor heel veel onnodig ambtelijk werk, zorgkosten en burenruzies. Ik hoop dat de burgemeester het zogenaamde voorliggende veld stimuleert: clubs, kerken, burenhulp maar ook doorstroming naar passender woonomstandigheden."

Ambtenaren is daarnaast ook de volgende open vraag voorgelegd: *'Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Maasgouw, dan zie ik iemand die...*'. Vanwege het relatief kleine aantal respondenten staan alle antwoorden hieronder weergegeven, in plaats van geclusterd rondom veel voorkomende eigenschappen.

- "Open en transparant is, staat voor zijn medewerkers en een luisterend oor is voor de inwoners. Hij/zij is informeel en is zichtbaar. Straalt vertrouwen uit en staat stevig in zijn schoenen. Heeft de deur altijd open staan tenzij..."
- "Een burgervader is en betrokken bij de medewerkers"
- "Met de ambtsketting om een echtpaar feliciteert met hun Gouden huwelijk."
- "Betrokken is. Het belang van de gemeente voorop stelt. Toegankelijk is. Open staat voor het gesprek."
- "Die niet alleen midden in de samenleving staat, maar ook midden tussen de ambtenaren. Die geen commando's vanuit zijn/haar ivoren toren uit laat gaan maar die op de afdeling met medewerkers in gesprek gaat en die ook voldoende empathisch vermogen bezit en zich daardoor in kan leven in problemen en vragen die medewerkers hebben. En dit natuurlijk ook doortrekt richting onze burgers. Die niet achter iemands rug om negatieve verhalen uit over medewerkers en/of burgers maar die iedereen open een eerlijk behandeld. Niet vastgeroest in bepaalde ideeën, maar open staat voor de ideeën en meningen van anderen. Iemand die niet boven de mensen staat, maar tussen."
- "Naar buiten gaat als dat kan. Binnen blijft als het moet."
- "Oog heeft voor gevoeligheden (persoonlijk, politiek) en context, maar zich niet alleen daardoor laat leiden."
- "Goed kan luisteren, weet te verbinden maar ook een intelligente bestuurder is, die duidelijk en daadkrachtig is en op een moderne manier aankijkt tegen de uitdagingen en de positie van de (gemeentelijke) overheid en de gemeente Maasgouw in het bijzonder."
- "Openstaat voor de toekomst en de snel veranderende samenleving. Een jong persoon die staat voor de gemeente."
- "Enthousiast is over deze gemeente en reëel is in de doelen (bijvoorbeeld niet te veel focus op toerisme en ook niet op industrie meer op die van landelijke gemeente)"
- "Laagdrempelig benaderbaar is."
- "Authentiek is, rust en vertrouwen uitstraalt, goed kan luisteren en knopen doorhakt waar nodig."
- "Een boegbeeld en ruimdenkend vertegenwoordiger is voor de gemeenschap en de gemeentelijke organisatie en dit ook zeer zeker is in samenwerking buiten onze gemeentegrenzen"

- "Die handhavend optreedt indien dit nodig is, maar ook in overleg gaat en samen kijkt wat mogelijk is. Iemand die niet 'boven' de organisatie staat, maar die (indien de situatie ervoor is) op een informele manier met de ambtenaren om kan gaan. "
- "Durft te kiezen en durft stelling te nemen"
- "De leiding kan nemen in het college en begrijpt waarom dit moet functioneren als een team. Daarnaast moet het iemand zijn die houdt van mensen en in gesprek te gaan vanuit nieuwsgierigheid maar zonder oordeel."
- "Hart heeft voor mensen."
- "Op alle fronten betrokken is, in de samenleving staat en uit de regio komt."
- "Verbindt en gaat voor een duurzame samenleving"
- "Staat voor zijn functie in de gemeenschap"
- "Energie, betrokkenheid en verantwoordelijkheid uitstraalt."
- "Het voorbeeld geeft, het voortouw neemt en als het moet ook handelt naar omstandigheden."

Onderzoeksverantwoording

HOOFDSTUK 4

Veldwerk

Dit onderzoek is uitgevoerd van 07-10-2022 tot en met 16-10-2022. Het onderzoek werd via een open link verspreid onder de ambtenaren van de gemeente Maasgouw.

Stellingen

De consultatie bestond uit tien stellingen, waarop invullers konden aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deze stellingenset is ontwikkeld door Citisens, op basis van onderzoek naar leiderschapsstijlen van burgemeesters.

In 2022 is door Citisens een onderzoek uitgevoerd onder leden van het Citisens panel, waarbij hen is gevraagd wat een burgemeester voor hen de ideale burgemeester maakt. Ook zijn aan de hand van diverse wetenschappelijke publicaties over leiderschapstijlen vier dimensies ontleed die leiderschap karakteriseren: 1) leiderschapsoriëntatie, 2) omgang met macht, 3) taakoriëntatie en 4) communicatiestijl. Op basis van de verzamelde data uit het Citisens panel zijn stellingen toegekend aan elk van deze vier dimensies.

Door middel van een clusteranalyse zijn er aan de hand van de vier dimensies verschillende typen burgemeesters te onderscheiden. Deze vier typen (Efficiënte Probleemoplosser, Trouwe Beschermer, Enthousiaste Aanvoerder en Kritische Coach) vormen de basis voor de uitkomsten van de MijnBurgemeester-tool. Het type burgemeester dat het beste past bij de antwoorden die invullers gaven kregen zij aan het eind van de vragenlijst te zien. De beschrijving, zoals deze getoond werd, vindt u in bijlage 1.

Respons

In totaal is de vragenlijst 32 keer ingevuld.

Bijlage 1: Typen burgemeesters

Hieronder ziet u de omschrijvingen van de vier typen burgemeesters die de invullers aan het eind van de vragenlijst te zien kregen. Elke invuller kreeg het type te zien dat het meest overeen kwam met hun antwoorden op de stellingen. Daarnaast hadden zij de mogelijkheid om door te klikken en een omschrijving van alle vier de typen te lezen.

Efficiënte Probleemoplosser

“Waar een wil is, is een weg!”

Probleemoplossers hebben hun blik gericht op het hier en nu, en gaan recht op hun doel af. Vaak zijn dit doelen die door anderen zijn gekozen en vastgesteld.

Onderweg gaan zij moeilijkheden niet uit de weg. Sterker nog, probleemoplossers gaan actief aan de slag met het zoeken naar een oplossing. Zoals de naam al doet vermoeden, denkt dit type liever vanuit mogelijkheden dan belemmeringen.

Dat komt omdat de probleemoplosser resultaten wil boeken. Ze kiezen voor houding die daar op dat moment bij helpt: formeel of informeel, samen met anderen of alleen. Het is maar net wat er nodig is om samen vooruit te blijven gaan.

Trouwe Beschermer

“Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg”

Wat moet er gebeuren en wanneer? Dit zijn de vragen waar de trouwe beschermer zich mee bezig houdt. Daarbij richt dit type zich op uitdagingen van dit moment. Trouwe beschermers zijn geen fan van verandering, liever beschermen zij dat wat bekend en vertrouwd is. Dat steken zij ook niet onder stoelen of banken.

Onderweg houdt de trouwe beschermer zich zowel bezig met het einddoel als het proces. Problemen zijn er om op te lossen, maar niet door van de gebaande paden af te wijken.

Als het nodig is, kan de trouwe beschermer voor een autoritaire houding kiezen. Bij dreigend gevaar ondernemen zij liever snel actie dan dat zij lang praten. En bevoegdheden zijn er om te gebruiken als de situatie daarom vraagt.

Enthousiaste Aanvoerder

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”

De blik naar buiten! Dat is wat de enthousiaste aanvoerder typeert. Deze burgemeester richt zich op uitdagingen van de toekomst én heeft daar een visie op.

Enthousiaste aanvoerders zijn niet bang voor verandering. Sterker nog, onderweg zoeken zij rustig de grenzen op wanneer dat nodig is. Het liefst duiken zij de inhoud in om hun plannen werkelijkheid te laten worden.

Als het nodig is gebruiken enthousiaste aanvoerders hun bevoegdheden om zaken voor elkaar te krijgen. Daarbij gaan ze niet voorbij aan anderen. Met een enigszins informele houding weten zij anderen te betrekken en overtuigen. Samen onderweg naar die stip op de horizon.

Kritische Coach

“Teamwork makes the dream work”

De kritische coach is een echte bruggenbouwer die energie krijgt van contact met anderen en steeds de samenwerking opzoekt. Dit type vindt het belangrijk om anderen zo veel mogelijk te betrekken en ervoor te zorgen dat zíj tot goede ideeën en besluiten kunnen komen.

Onderweg heeft de kritische coach veel aandacht voor de omgeving: is iedereen nog aangehaakt? En hoe is de sfeer? Een goed proces is minstens zo belangrijk als een mooi resultaat.

Hoewel hun houding eerder formeel dan informeel is, zijn kritische coaches erg sociaal vaardig. Ze weten goed aan te sluiten bij de leefwereld van hun publiek en houden van duidelijke communicatie.